

Gemeenteraad

Kopie naar

Onderwerp	Van/behandeld door	Datum
Stand van zaken implementatie Omgevingswet	Mw. E.V.P.E. Deleij-van Klaveren	10 juni 2021

Geachte raadsleden,

Middels deze memo stel ik u graag op de hoogte van de huidige stand van zaken met betrekking tot de implementatie Omgevingswet in Zwijndrecht. Ik zal dit puntsgewijs doen aan de hand van de minimale actielijst van de VNG (zie bijlage 1). Bijgaand treft u ook een overzichtstabel aan waarin de status per actie is af te lezen (bijlage 2).

1. Ambities, strategie, aanpak en financiën zijn bepaald

Advies

Voor de implementatie van de Omgevingswet is een plan van aanpak geschreven waarin bovenstaande onderwerpen een plek hebben gekregen.

2. Kunnen ontvangen van aanvragen en meldingen

Eis (juridisch)

In de regionale werkgroep "Squit 20/20", waarin alle Drechtsteden gemeenten zijn vertegenwoordigd, wordt gewerkt aan de implementatie van de VTH¹ software en de aansluitingen op de DSO die nodig zijn om aanvragen en meldingen te kunnen ontvangen.

Er is voor aanvang van de implementatie in 2019 gekozen voor de volgende gefaseerde aanpak.

- Fase A: Beperkte oplevering Squit 20/20 VTH voor Hendrik-Ido-Ambacht in de klantacceptatie-omgeving;
- Fase B: Volledige oplevering Squit 20/20 VTH voor de Drechtsteden in de klantacceptatie-omgeving
- Fase C: Volledige oplevering Squit 20/20 VTH voor de Drechtsteden in de productie-omgeving, ingebruikname en nazorg.
- Fase D: Ontmanteling Squit XO gemeente Hardinxveld-Giesendam (ontmanteling Squit XO overige gemeenten door OZHZ). Niet van toepassing voor de gemeente Zwijndrecht aangezien wij geen gebruik maken van Squit XO.

¹ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Datum

10 juni 2021

Onderwerp

Stand van zaken

implementatie

Omgevingswet Stand van

zaken implementatie

Omgevingswet

Pagina

2 van 8

De realisatie van de eerste fase (A) is als (deel-)project uitgevoerd. In deze fase is Squit 20/20 voor Hendrik-Ido-Ambacht als 'proof of concept' in een acceptatieomgeving opgeleverd en zijn een aantal zaaktypen ingericht.

Op dit moment zitten wij in Fase B. De planning is vooralsnog dat dit rond de zomer van 2021 is afgerond.

Conversie

Om Squit 20/20 optimaal te kunnen gebruiken moeten de huidige VTH-gegevens in Squit 20/20 worden opgenomen. De bestaande gegevens moeten daarvoor worden geconverteerd. Het opstellen van een plan van aanpak voor deze conversie is onderdeel van fase B. Binnen de Drechtsteden zijn er momenteel 6 verschillende combinaties van gegevens en systemen in gebruik wat teruggebracht wordt naar 2 (zie tabellen hieronder).

	Ablasserdam	Dordrecht	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht
wabo exclusief milieu							
wabo-Milieu							
Evenementen Drank & Horeca							
APV							
Bodem							

= taak wordt uitgevoerd door OZHZ met Squit XO en Decos JOIN

= taak wordt uitgevoerd door OZHZ met Squit XO en Decos JOIN waarbij de gemeente een beperkt aantal APV's zelf uitvoert met Mozaiek

= taak wordt uitgevoerd door gemeente zelf, met Squit XO (in beheer bij OZHZ) en Mozaiek

= taak wordt uitgevoerd door gemeente zelf, met Squit XO (in beheer bij gemeente) en Mozaiek

= taak wordt uitgevoerd door gemeente zelf, met excelbestand en Mozaiek

= taak wordt uitgevoerd door gemeente zelf in Mozaiek

Beoogde situatie

	Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht
Omgevingwet exclusief milieu							
Omgevingswet-Milieu							
Evenementen Drank & Horeca							
APV							
Bodem							

= taak wordt uitgevoerd door OZHZ met Squit 20/20 VTH en Inproces

= taak wordt uitgevoerd door OZHZ met Squit 20/20 VTH en Inproces. Een beperkt aantal APV's voert de gemeente zelf uit met Squit 20/20

= taak wordt uitgevoerd door gemeente zelf met Squit 20/20 VTH

Het resultaat en de kosten van de daadwerkelijke conversie worden bepaald door (lokale) keuzes die gemeenten maken (welke gegevens worden wel of niet geconverteerd) en de volledigheid en kwaliteit van hun huidige gegevens. Voor Zwijndrecht zal er geen conversie plaatsvinden, omdat er geen 'bwt² programma' onder hangt. Wij zullen vanaf het moment dat Squit 20/20 draait alle nieuwe aanvragen daar inboeken. De huidige aanvragen zullen dan door een zgn. uitsterfconstructie steeds minder worden. Uiteindelijk kunnen we er dan voor kiezen om bijvoorbeeld per bepaalde datum, of per laatste 20 lopende aanvragen deze handmatig alsnog in Squit 20/20 te zetten.

Squit 20/20 zal voor de zomervakantie geïnstalleerd zijn bij alle gemeenten. Na de zomervakantie gaan er een aantal medewerkers op training (train de trainer) om wegwijs te worden gemaakt in Squit 20/20. De planning is om de aansluiting op het DSO-LV eind 2021 gereed te hebben.

3. Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht Eis (juridisch)

Door het Wkb³-stelsel verandert de rol van de gemeente, worden verschillende nieuwe meldingen geïntroduceerd, krijgt de gemeente er nieuwe taken bij en veranderen bestaande taken. Hierdoor moeten werkprocessen en -instructies worden aangepast. Er is een werkgroep opgericht die zich hiermee bezig houdt. De verschillende aanvragen voor een vergunning zijn benoemd en worden ieder afzonderlijk uitgewerkt in een werkproces. Nieuwe is bijvoorbeeld de melding bij bouwwerken in gevolgklasse 1, waarvoor de gemeente niet meer toetst aan de bouwtechnische component. Dit wordt na de inwerkingtreding van de Ow en Wkb neergelegd bij private partijen.

² Bouw- en woningtoezicht

³ Wet kwaliteitsborging bouwen

In de werkprocessen worden onder andere de taken van de gemeente beschreven en wordt vastgelegd wie voor welke stap verantwoordelijk is.

4. Kunnen beoordelen vergunningaanvragen

Eis (juridisch)

Om de verantwoordelijk ambtenaren de kennis en expertise bij te brengen die nodig is voor het kunnen beoordelen van vergunningaanvragen zijn in het voorjaar van 2021 in samenwerking met onze buurgemeente Hendrik-Ido-Ambacht opleidingen/cursussen georganiseerd.

5. Kunnen aanleveren indieningsvereisten

Eis (juridisch)

In regionaal verband is er software voor toepasbare regels aangeschaft en er is een regelanalist geworven. De verantwoordelijk ambtenaren zullen door de software leverancier worden opgeleid om te werken met de software en worden ondersteund door een regelanalist. Daarnaast is er een regionale werkgroep inzake vragenbomen/toepasbare regels ingesteld. Voor de topactiviteiten zullen vragenbomen/toepasbare regels worden opgesteld.

6. Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit ingesteld

Eis (juridisch)

In 2021 heeft de raad voor drie jaar een welstands- en monumentencommissie benoemd, welke al is toegerust om ook onder de Omgevingswet te kunnen adviseren. Vooralsnog continueren we dus de huidige rol en taak van de commissie. Gelijktijdig zal 2021 benut worden om te kijken op welke wijze wij de commissie willen/kunnen blijven benutten. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen de taken en bevoegdheden van de welstands- en monumentencommissie in ieder geval van rechtswege, voor die tijd zal dus opnieuw een besluit genomen dienen te worden over de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit.

7. Vergunningverlening aangepast op de Wkb

Eis (juridisch)

De Wkb heeft gevolgen voor gemeenten bij onder andere de procedure rondom de omgevingsvergunning en het bouwtoezicht. Het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen beoogt het volgende te bereiken:

- Verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit;
- Verbeterde positie van de consument (vergunninghouder) ten opzichte van de aannemer;
- Stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.

Om deze doelen te bewerkstelligen wordt het bouwproces opgesplitst in twee componenten, namelijk:

- Een ruimtelijke component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid) waarvoor de gemeente bevoegd gezag blijft;
- een bouwtechnische component (bouwbesluit) die bij private partijen wordt belegd. Het bouw- en woningtoezicht zoals gemeenten dat nu uitvoeren, wordt met andere woorden een taak van marktpartijen.

Het proces voor vergunningverlening voor bouwwerken wordt dus in tweeën opgeknipt. De ruimtelijk component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid) loopt via de gemeente en de bouwtechnische component via een melding. Hiertoe wordt de papieren toets op het bouwplan vooraf vervangen door toetsing in de praktijk op het bouwwerk zoals gebouwd. De vergunninghouder wordt verplicht een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen die tijdens de bouw op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit toetst en verklaart of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen. Dit wordt bij private partijen belegd. Dit alles vraagt een aanzienlijk aantal wijzigingen in processen, legesverordening, competenties en informatievoorziening die de gemeente in 2022 dient te implementeren. De invoering van de Wkb gaat gemeenten - in ieder geval - op de volgende onderdelen raken: formatie, leges en werkprocessen.

Er is een Wkb-scan uitgevoerd om inzichtelijk te maken wat de gevolgen zijn voor de gemeente Zwijndrecht inzake bovenstaande onderdelen. Deze informatie wordt gebruikt om de werkprocessen/ afspraken en de bijvoorbeeld de legesverordening aan te passen. Hierover wordt het college/raad later nog geïnformeerd.

Daarnaast zal de Wkb in ieder geval invloed hebben op de vigerende beleidsstukken 'Bouwbeleidsplan 2017', 'Afwijkingenbeleid' en 'Flitsvergunningen'.

Er is een werkgroep opgericht die zich hiermee bezig houdt. De werkgroep houdt zich onder andere bezig met het toetsing- en toezichtprotocol, zoals opgenomen in het bouwbeleidsplan'. Hier gaat door de 'knip' namelijk veel veranderen. Hierbij zijn ook raakvlakken met de werkgroep die zich bezighoudt met de werkprocessen en met de werkgroep leges.

Tevens moet er nieuw handhavingsbeleid worden opgesteld en zullen de vergunningverleners moeten worden opgeleid. Dit opleiden valt ook weer binnen de opleidingen/cursussen die in samenwerking met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zijn georganiseerd.

8. Proces verkennen initiatief ingericht

Eis (bedrijfsmatig)

In Zwijndrecht kennen wij al jaren het Ruimtelijk Intake Team (RIT). Initiatiefnemer komt bij het RIT om zijn/haar plan ten overstaan van de diverse relevante vakspecialisten te presenteren zodat de haalbaarheid hiervan kan worden onderzocht. Het initiatief wordt verkend, beoordeeld en vervolgens krijgt initiatiefnemer een RIT-advies. Onder de Omgevingswet wordt de 'Omgevingstafel' geïntroduceerd. Dit is eigenlijk het RIT zoals we dat nu kennen opgeplust met partners als de OZHZ, VRZHZ, GGD, WSHD, RWS & PZH. Dit is van een ander niveau dan het RIT aangezien het hier gaat om een uitgebreide inhoudelijke bespreking met alle betrokken partijen. Per initiatief wordt gekeken welke partijen aan tafel moeten zitten. De vormgeving van de omgevingstafel is door een regionale werkgroep uitgewerkt en de uitkomsten hiervan worden nu doorvertaald naar een lokale uitwerking.

9. Participatie bij initiatieven ingericht

Eis (bedrijfsmatig)

Aan het onderdeel participatie wordt hard gewerkt en half mei is er organisatie breed om input gevraagd op het concept participatiebeleid. De raad (raadswerkgroep) zal ook betrokken worden bij dit proces om zo onder meer duidelijk te krijgen voor welke buitenplanse activiteiten zij participatie verplicht willen stellen. Het is de bedoeling dat het participatiebeleid en de handreiking nog dit jaar worden vastgesteld.

10. Kunnen opstellen aanleveren vragenbomen vergunningencheck

Advies

Er is een regionale werkgroep actief inzake vragenbomen/toepasbare regels. Voor de topactiviteiten zullen vragenbomen/toepasbare regels worden opgesteld.

11. Snelle dienstverlening voor topactiviteiten ingericht

Advies

Er wordt gekeken op welke wijze de snelle dienstverlening voor topactiviteiten in Zwijndrecht kan worden ingericht. De flitsvergunning zoals we die sinds 1 juli 2017 kennen zal met de komst van de Omgevingswet komen te vervallen. In de praktijk werd er ook maar weinig gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

12. Toezicht en handhaving ingericht

Eis (juridisch)

Op dit moment wordt er gewerkt aan het samenvoegen van het bouwbeleidsplan en het handhavingsbeleid. Hierdoor krijgen wij een beleidsdocument 'VTH-Beleid Zwijndrecht'. Hierin staat het beleid met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving. Nu is dit dus nog ondergebracht in twee documenten.

Het VTH-Beleid Zwijndrecht zal de basis zijn voor de uitvoeringsprogramma VTH, nu nog uitvoeringsprogramma en bouwbeleidsplan. Dit maakt het overzichtelijker voor zowel de burger als intern. Hiermee zijn we ook meer in lijn met hoe de VNG het gehele VTH beleid voor ogen heeft.

Zie ook punt 7.

13. Toezicht en handhaving aangepast aan de Wkb

Eis (juridisch)

Zie punt 7 en 12.

14. Kunnen wijzigen omgevingsplan

Eis (juridisch)

In regionale verband is plansoftware aangeschaft. Middels deze software kunnen de verantwoordelijk ambtenaren het omgevingsplan wijzigen. De verantwoordelijk ambtenaren zullen ook worden opgeleid om te werken met deze software door de software leverancier.

15. Kunnen werken met tijdelijk omgevingsplan

Eis (bedrijfsmatig)

Om te kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan zijn de daarvoor verantwoordelijk ambtenaren bijgeschoold. Dit was onderdeel van de opleidingen/cursussen die in samenwerking met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zijn georganiseerd

16. Plan(ning) gemaakt voor een nieuw omgevingsplan

Advies

Eind 2020 zijn we gestart met het opstellen van een Nota van Uitgangspunten voor het pilot omgevingsplan Buitengebied. Nadat hierover besluitvorming heeft plaatsgevonden zal gewerkt gaan worden aan het opstellen van het pilot omgevingsplan Buitengebied. De planning is om het ontwerp omgevingsplan direct na de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage te leggen. Voor de overige gebieden van Zwijndrecht, de bedrijventerreinen en de woongebieden zullen daarna omgevingsplannen worden opgesteld om uiteindelijk te komen tot één gebiedsdekkend omgevingsplan voor Zwijndrecht.

17. Programma luchtkwaliteit vastgesteld

Eis (juridisch)

Gemeenten waar de omgevingsnorm voor luchtkwaliteit overschreden wordt moeten met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een programma luchtkwaliteit vastgesteld hebben. Zwijndrecht voldoet aan de norm voor luchtkwaliteit uit het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er hoeft dus geen programma luchtkwaliteit te worden vastgesteld.

18. Kennis vergaard over kerninstrument programma

Advies

Het kerninstrument programma was onderdeel van de opleidingen/cursussen die in samenwerking met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zijn georganiseerd.

19. Omgevingsvisie in voorbereiding

Advies

Voor Zwijndrecht is reeds een omgevingsvisie opgesteld. Deze is op 8 december 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

20. Monitoring en evaluatie ingericht

Advies

Met de uitvoeringsdiensten en andere bevoegde gezagen is structureel contact. Monitoring en evaluatie is op dit moment nog niet ingericht. Er wordt in de komende periode gekeken hoe hier vorm aan gegeven kan worden.

21. Kunnen uitvoeren gedecentraliseerde bodemtaken

Eis (juridisch)

De OZHZ zal worden ingezet om namens de gemeente Zwijndrecht de gedecentraliseerde bodemtaken uit te voeren. Hierover is en wordt overleg gevoerd met de OZHZ.

22. Kunnen toepassen procedures®els voorkeursrecht en onteigenen

Eis (juridisch)

Om de procedures en regels inzake voorkeursrecht en onteigenen goed te kunnen toepassen zullen de daarvoor verantwoordelijk ambtenaren worden bijgeschoold.

23. Kunnen toepassen procedures en regels kostenverhaal

Eis (bedrijfsmatig)

Om de procedures en regels inzake kostenverhaal goed te kunnen toepassen zullen de daarvoor verantwoordelijk ambtenaren worden bijgeschoold.

Datum

10 juni 2021

Onderwerp

Stand van zaken

implementatie

Omgevingswet Stand van

zaken implementatie

Omgevingswet

Pagina

8 van 8

24. Legesmodel, mandaatregelingen & verordening planschade aangepast Eis (bedrijfsmatig)

De legesverordening zal moeten worden aangepast net als de mandaatregelingen en er zal een nadeelcompensatieregeling moeten komen. De huidige planschadeverordening zal nog tot 10 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten worden aangehouden in verband met beroepsmogelijkheden. Het werkmodel verordening leges 2022 en de modelverordening nadeelcompensatie (opvolger van de planschadeverordening) van de VNG zijn recent beschikbaar gesteld en deze zullen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden vastgesteld.

25. Financiële arrangementen met uitvoeringsdiensten herzien Eis (bedrijfsmatig)

Met de OZHZ is nauw contact over de taken die zij namens de gemeente zullen blijven uitvoeren en zullen gaan uitvoeren.

26. Verstrekken informatie over de Omgevingswet Eis (bedrijfsmatig)

Informatie over de Omgevingswet zal, net zoals dat nu ook gebeurt voor de Wabo en Wro, via de website worden verstrekt dan wel door de accountmanagers.

27. Veranderopgave na 2022 bepaald Advies

De andere manier van werken die de Omgevingswet van ons vraagt en de cultuurverandering die hiervoor nodig is, is een geleidelijk proces. We zijn al geruime tijd bezig met een cultuuromslag. Zo gaan we uit van het 'ja, mits' in plaats van het 'nee, tenzij' principe en werken zo integraal mogelijk. Deze organisatieontwikkeling zal een doorlopend proces zijn.

Ik hoop dat u aan de hand van het bovenstaande overzicht een goede beeld heeft gekregen van de huidige stand van zaken van de implementatie van de Omgevingswet in Zwijndrecht. Mocht u nog vragen hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
Elvira Deleij-van Klaveren